

Basmatsedel för grundskolor i Haninge VT 2010

Vecka 1
7/1-8/1

Riktlinjer

pytt korv pot
färs pasta

Menyförslag

pytt i panna, inlagda rödbetor
köttfärsås, spaghetti, **parmesanost**

Äkta = Parmigiano Reggiano, torr hårdost med fyllig skarp smak från Italien.
Tillverkas enbart av komjölk, utan tillsatser och bör lagras minst 2 år.

En **hållbar utveckling** ska säkras. Naturens rikedomar ska brukas på ett sådant sätt att vi kan lämna över en värld som är i balans till våra barn och barnbarn.

Vecka 2
11/1-15/1

korv pot
(fet) fisk ris
färs pasta
soppa veg (balj)
kött/fågel pot

grillkorv/chorizo, pommes frites alt hemlagat potatismos
pinklax Indienne (curry, paprika), ris

Grekisk köttfärslåda med fetaost, oliver & timjan, fusilli tricolore
vegetarisk Turkisk soppa, pitabröd, ezme, ayran
Skånsk kalops, kokt potatis, inlagda rödbetor

Marine Stewardship Council (**MSC**) miljömärker hållbart fiske. MSC-märkning
garanterar ett välskött fiske på bärkraftiga fiskbestånd, med hållbara fiskemetoder
utan negativa konsekvenser för den marina miljön.

I Haninges skolrestauranger serveras MSC-märkt fisk från hållbara bestånd t ex **sej**, **alaska pollock**, **hoki** och **pinklax**.

Vi serverar också **torsk** och **lax** från Barents Hav, bågge märkta med grönt ljus = smaklig måltid i WWF:s fiskguide.

Vecka 3
18/1-22/1

kött/fågel pasta
blodpudding
fisk pot
kött/fågel ris

ostsås med skinka, penne rigate, broccoli
blodpudding med honungsglaserade rotsaker, råörda lingon
ugnsstekt **sej**, kall sås, kokt potatis
höns/kyckling i **currysås**, ris

Kryddblandning som kan innehålla många olika kryddor, recepten varierar. Gurkmeja,
som ger den karaktäristiska färgen, ska alltid ingå. Ingefära, kanel, kardemumma,
koriander, kryddnejlika, muskotblomma, svartpeppar och spiskummin ingår oftast också.

färs pot

köttfärsbiff, råstekt potatis alt klyftpotatis, ajuvar, tzatziki, rödlök

Vecka 4
25/1-29/1

korv ris
fisk pot
kött/fågel bulgur
soppa färs (balj)
veg pasta

korv Stroganoff, ris
fiskgratäng (**hoki**) med rotfruktstäcke, kokt potatis
ugnsstekt kycklingfilé/klubba, dragonsås, bulgur
cowboysoppa (nötfärs), mjukt bröd, ost
vegetarisk pastabuffé med olika såser

Basmatsedelns riktlinjer och menyförslag följer:

Bra mat i skolan

Råd för förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och fritidshem

© Livsmedelsverket 2007

Vecka 5
1/2-5/2

kött/fågel pasta
fisk pot
färs ris (balj)
soppa veg pannkaka
kött/fågel pot

Thailändsk kycklinggryta med lime & ingefära, äggnudlar
fisk Björkeby (**hoki**), smörsås, kokt potatis

chili con carne, ris, majs
vegetarisk ärtsoppa, **KRAV**pannkakor, jordgubbssylt alt bär
plommon- & **salvia**späckad fläskkarré, potatisgratäng

Har som många andra örtyrtyddor/kryddväxter en lång historia som läkeväxt och har
ansetts kunna lindra en lång rad sjukdomar och besvär. Moderna studier visar att
salvia har antibakteriella egenskaper och tydligt kan förbättra minnet.

Vecka 6
8/2-12/2

korv matkorn
kött/fågel pot
(fet) fisk pot
kött/fågel ris
färs pasta ♥

Papriganogryta (korv, paprika, ajuvar, basilika), matkorn
rimmad oxbringa, hemlagat rotmos alt potatismos
ugnsstekt färsk **lax**, lätt citronhollandaise, kokt potatis
het krämig kebabgryta med sambal oelek, ris
köttbullar Lady & Lufsen, spaghetti

Vecka 7
15/2-19/2

Riktlinjer
korv pot
fisk pot
kött/fågel ris

soppa veg
färs bröd pot

Menyföreslag

pizza(oregano)doftade falukorv, kokt potatis, broccoli
fisk'n chips (**alaska pollock**), dansk remouladsås
jägmästarkyckling (**enbär**, champinjoner), jasmiris

En (*Juniperus communis*) är en buske som förekommer i hela landet. Enbär är bärliknande kottar som mognar under två-tre år. De är först gröna men får sedan ett blått vaxöverdrag. Enbär kan användas som krydda i många kött- och grönsaksrätter och till framställning av måltidsdricka.

broccolisoppa med ost, mjukt bröd, skinka/kalkon
skolans hamburgare med tillbehör

Vecka 8
22/2-26/2

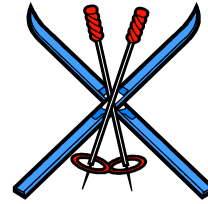
blodpudding
pasta veg
kött/fågel pot
fisk ris
färs pot

blodpudding med honungsglacerade rotsaker, rårörda lingon
vegetarisk pastabuffé med olika såser
Burgundisk nötköttgryta med timjan och lök, kokt potatis
fiskbullar med sting alt häftiga fiskbullar, ris
Dansk sjömansbiff (nötfärs), färsk inlagd gurka

Vecka 9
1/3-5/3
sportlov

pannkaka
färs (balj) pot
pytt korv pot
fisk ris
kött/fågel pasta

vad huset förmår
vad huset förmår
vad huset förmår
vad huset förmår
vad huset förmår

Klimatguidens tumregler
Centrum för uthålligt lantbruk, SLU

Tänk på hur du tar dig till affären, låt bilen stå så ofta du kan

Ät mindre kött

Följ den svenska odlingssäsongen

Köp så närproducerat som möjligt

Spara energi genom att sätta lock på kastrullen

Ät upp det du köpt hem

Vecka 10
8/3-12/3

**KLIMATSMART
TEMAVECKA**

korv pot
fisk pot
kött/fågel pasta
soppa veg (balj)
kött/fågel matvete

korv- och rotfruktsgryta med äpple, kokt potatis
citron- och purjolöksbakad **hokifilé**, hemlagat potatismos
fläskköttgryta med vitkål och squash, fullkornspasta
potatis- och purjolökssoppa med röda linser, ekobrödbuffé
ugnsstekt kycklingklubba med matvete & chilidip

Vecka 11
15/3-19/3

korv pot
veg pasta
kött/fågel pot
fisk pot
färs ris

kokt varmkorv, bostongurka, hemlagat potatismos
vegetarisk lasagne med squash och paprika
nötstek, potatisgratäng, vinbärs gelé
kokt **torsk**, **KRAV**ägg-persiljesås, kokt potatis
Grekisk köttfärsbiff med fetast, ris, tzatziki

KRAV-märkningen står för Bra miljö, God djuromsorg, God hälsa och Socialt ansvar.

KRAV-märket sitter på mat som har producerats på ett hållbart sätt. KRAV-märkta produkter är kontrollerade och certifierade i en obruten kedja från jord till bord.

EU-kommissionen beslutade 2008 om hur en EU-logotyp för ekologiska produkter skulle se ut och om hur den får användas. Kravet för att få använda logotypen är att produkten innehåller minst 95 % ekologiska ingredienser. Nationell märkning, som t ex **KRAV**-märket får användas tillsammans med logotypen.

Vecka 12
22/3-26/3

blodpudding
färs past
fisk pot
soppa kött/fågel
kött/fågel pot

blodpudding med honungsglacerade rotsaker, rårörda lingon
köttfärsås, spagetti, parmesanost
hemlagad fiskpudding, dillsmörsås, kokt potatis, ärtor
soppbuffé med ekologiskt bröd & röror
helstekt kotletrad, **grönpepparsås**, potatisklyftor i ugn

Grönpeppar kommer från samma planta som svart- och vitpeppar, men skördas tidigare medan pepparfrukterna ännu är gröna. För att den gröna färgen ska behållas brukar den konserveras (frystorkning eller läggs i en lag). Smaken är aromatisk, har en mjukare, mer nyanserad karaktär än hos både svart- och vitpeppar, men ändå med en behaglig hetta.

Vecka 13
29/3-1/4

Riktlinjer

korv pot

raggmunk
(fet) fisk pot
färs pot

Menyföreslag

kokt frukostkorv, **pepparrot**sås alt skånsk senapsås, kokt potatis

Pepparrot är en flerårig växt som blir ca 80 cm hög. Roten har en stark, skarp smak och den används främst som smaksättare. När den skalas och rivs avger den starka eteriska oljor som lätt kan få ögonen att tåras. När den upphettas försvinner mycket av smaken. Pepparoten är mycket rik på C-vitamin.

raggmunk, bacon- och purjolöksfräs, rårörda lingon
PÅSKLUNCH alt färsk **lax**, sauce verte, kokt potatis
vad huset förmår

Vecka 14
6/4-9/4
påsklov

korv ris
soppa färs
fisk pot
kött/fågel pasta

vad huset förmår
vad huset förmår
vad huset förmår
vad huset förmår

Vecka 15
12/4-16/4

färs pasta
korv pot
fisk ris
soppa kött/fågel
kött/fågel (balj) bulgur

köttbullar, (stuvade) makaroner
kryddstarka korvar, pommes stripes alt hemlagat potatismos
chilifisk (**hoki**), basmatiris, broccoli
Kajsas kycklingsoppa, mjukt bröd, ost
nötgryta Texas chili (**sambal oelek**), bulgur, gräddfil

Sambal oelek är från början indonesiskt kryddpasta med röd chili som huvudingrediens, som blivit vanlig världen över.

Gör enkelt din egen sambal oelek genom att köra färsk röd chili i mixern tillsammans med lite salt, socker och ev. lite vatten tills man får rätt konsistens. En bra grundstomme är 250g röda chilifruktar (med kärnor), 1tsk salt, ev. 1 tsck socker samt vatten om det behövs för konsistensen. (De man köper på burk brukar även innehålla citronsyra och konserveringsmedel). Rosta gärna chilifrukterna några minuter i torr stekpanna innan du mixar dem. Styrkan kan varieras med olika chili-sorter, önskas mildare variant utesluts kärnorna, krydda ev efter smak. Egen sambal håller sig någon vecka i kylan.

Vecka 16
19/4-23/4

pannkaka
fisk pot
kött/fågel pasta
kött/fågel ris
korv pot

KRAVpannkakor, jordgubbssylt alt bär, keso
ugnsstekt **sej**, kall sås, kokt potatis
makaronipudding (**KRAV**ägg), ketchup
höns/kyckling i currysås, ris
ost & bostongratinerad falukorv, hemlagat potatismos

Viktiga spelregler Ekologisk äggproduktion:

Hönsen ska ha utevistelse - 4 m² betesmark per höna

Hönsen ska ha mer utrymme såväl i huset som på sittpinnar och i värpede

Hönsen ska ges dagsljusinsläpp och sandbad

Flocken får högst bestå av 3000 hönor

Hönsen ska ha ett **KRAV**godkänt värphönsfoder

Vecka 17
26/4-30/4

pytt korv pot
fisk pot
kött/fågel ris
soppa färs
kött/fågel pot

pytt i panna, inlagda rödbetor
kavat kaviarfisk (**alaska pollock**), kokt potatis
biff Stroganoff, ris
soppbuffé med ekologiskt bröd & röror
Annerstas kyckling- och rotfruktsfrestelse

Vecka 18
3/5-7/5

blodpudding

korv ris
kött/fågel pasta
fisk pot
färs pasta

blodpudding med **honung**glacerade rotsaker, rårörda lingon
Honung är nektar från blommor som omvandlas till honung av bin. Till 99 procent består den av olika sockerarter och vatten, men den sista procenten innehåller en hel massa intressanta ämnen såsom proteiner, organiska syror, enzymer, vitaminer och mineraler. En gyllene regel är att ju mörkare honungen är desto mer nyttigheter finns det i den.

Hot wok (falukorv), ris, yoghurtsvalka
ost- och skinksallad, dressing
fiskgratäng (**hoki**) med dragon, kokt potatis
spagetti Bolognese (rotselleri), parmesanost

Vecka 19
10/5-12/5

kött/fågel pot
soppa veg pasta
fisk ris

köttgryta á la Rosé (nötskav, rosépeppar), kokt potatis
Gazpacho alt tomatsoppa, mjukt bröd, skinka/kalkon
ugnsgratinerad banan- och ananasfisk (**sej**) ris

vecka 20
17/5-21/5

Riktlinjer

veg pot
fisk pot
färs (balj) ris
kött(fågel pot
kött/fågel pasta

Menyförslag

falafel/kikärtsbiff, örtagårdsfrestelse (basilika, timjan, oregano)
kryddfisk (**sej**) "Fullt ös", kall sås, kokt potatis
chili con carne, ris, majs
skinkstek, skysås, kokt potatis, färsk inlagd gurka
pastabuffé med olika såser

vecka 21
24/5-28/5

pannkaka
(fet) fisk pot
kött/fågel pasta
korv ris
färs pasta

KRAVpannkakor, jordgubbssylt alt bär, keso
fetaostöverbakad **pinklax**, potatisklyftor i ugn, broccoli
kycklingsallad, currydressing
Vaggerydslåda (champinjoner, falukorv, ris)
Italiensk köttfärslimpa med soltorkade tomat, penne rigate

vecka 22
31/5-4/6

kött/fågel bulgur

fisk pot
veg pasta
korv ris
färs pot

cevapcici (kyckling), **vitlöksyoghurt**, bulgur

En lökväxt som ursprungligen kommer ifrån Centralasiens stäpper och den har varit känd i Egypten i över 6 000 år. Lär ha odlats i Sverige redan under vikingatiden, men runt 1500-talet blev den impopulär på grund av sin starka lukt. Återupptäcktes under 1900-talet och idag importeras den vanligen. Vitlöken används främst som en krydda i matlagningen men sägs även ha nästan magiska egenskaper och lär skydda mot allt från förkylning till vampyrer.

kokt **torsk**, **KRAV**ägg-persiljesås, kokt potatis
vegetarisk lasagne med squash och paprika
wokad korv med honungschili, ris
köttbullar, gräddsås, kokt potatis, rårörda **lingon**

Lingon innehåller bensoesyra, ett naturligt konserveringsmedel, vilket gör att man inte behöver tillsätta något extra konserveringsmedel när man gör sylt på lingon. Gör enkelt din egna rårörda lingonsylt med 1 kg lingon (färska eller frysta) och 7 dl strösocker. 1/Rensa och skölj lingonen. Läg dem i en bunke. 2/Tillsätt sockret, lite i taget. Rör sylten med en trägaffel eller slev tills sockret löst sig och bären blivit mosiga. 3/Häll upp sylten på väl rengjorda, kalla burkar (frysåsar) Sätt på lock. 4/Förvara sylten mörkt och svalt eller djupfrys den.

vecka 23
7/6-11/6

fisk ris
kött/fågel pot
färs pasta
pytt korv pot
kött/fågel pot

tacofisk (**alaska pollock**) med nachos, ris
SOMMARLUNCH alt rostbiff, potatissallad, pickles & jordgubbar
Grekisk köttfärslåda med fetaost, oliver & timjan, fusilli tricolore
pytt i panna, inlagda rödbetor
skolavslutning - ev vad huset förmår

Med reservation för ändringar.

Smaklig måltid!

Hälsomålets Tallriksmodell

Om du lägger upp din mat enligt tallriksmodellen ökar möjligheterna till en balanserad måltid, det vill säga en måltid med lagom mycket fett, rikligt med kolhydrater och kostfiber samt tillräckligt med näringsämnen som vitaminer, mineraler och protein.

Koststrateg Catarina Heilborn
kommunstyrelseförvaltningen
Tfn 08-606 70 97
E-post: catarina.heilborn@haninge.se